

MATICA HRVATSKIH SINDIKATA

NAŠI SINDIKATI O IZBORIMA, broj 3

SVIM ČLANOVIMA NAŠIH SINDIKATA

U prošlom broju informirali smo vas o odgovornosti stranaka za nesređene biračke spiskove i o njihovim stajalištima o besplatnom obrazovanju, a u ovom se bavimo dostupnošću zdravstva za sve ljude i dostupnosti pravde i sudovanja za sve građane.

Još jednom ponavljamo. Naši uvidi o stranačkim politikama, koje vam šaljemo, su pomoć članovima, a ne uputa za koga glasovati. Nekima pomoć nije potrebna, ali ima naših članova koji nemaju vremena čitati programe i medijske istupe političara pa žele čuti zna li sindikat nešto više o stvarnim namjerama stranaka. Usporedit će ono što sindikat zna s onim što oni znaju i na koncu sami odlučiti.

Nadalje, dobro je da vas informiramo što stranke najavljuju prije izbora kako bismo svi znali jesu li nas prevarili nakon izbora i što nas čeka. Nitko neće sindikatu moći prigovoriti da vas o tome nije obavijestio na vrijeme. Pažljivo pratite naše tekstove i vidjet ćete da različite politike ocjenjujemo jedino kroz prizmu vaših interesa. Sindikat ne služi niti jednoj politici već služi vama, kao i svih godina do sada. Radimo ono što rade svi sindikati u zapadnim demokracijama i ono što smo radili i prijašnjih godina. Nema razloga za strah od informacije drugačije od one s kojom raspolazete. Što je za vas istina, na koncu odlučujete vi i nitko drugi. Vrlina je razumnog čovjeka skupiti što više različitih informacija prije donošenja neke odluke.

Tema 5: DOSTUPNOST LIJEČENJA I ZDRAVSTVENI SUSTAV

POLAZIŠTA SINDIKATA. Bolestan čovjek nije izabrao svoju bolest pa niti lijekove koje mora koristiti. Lista A - lista besplatnih lijekova mora se bitno proširiti jer je trošak liječenja danas prava drama za osiromašene ljude. **Liječenje mora biti dostupno svim građanima.** Imperativ je napraviti jedinstveni standard besplatnih prava za sve građane. Liste čekanja moraju se moći skratiti. One su posljedica manjka zdravstvenog osoblja, ali i prisutnosti privatnog u javnom sektoru. Sada imamo dvostruko manje osoblja na 100 stanovnika nego u zemljama EU. Nikakav red u zdravstvenom sustavu nije moguće postići ako je **broj zdravstvenog osoblja**, liječnika i medicinskih sestara toliko manji od potreba. **Javno zdravstvo mora se odvojiti od privatnog.** Nedopustivo je da liječnici u javnom sektoru, koji rade i privatno, upućuju pacijente na privatno ordiniranje (tamo daju punu uslugu, tamo nema čekanja, tamo rade aparati...). Nedopustivo je da se iz javnih sredstava financira privatno zdravstvo, jer privatno radi samo ono što donosi profit, a javno radi i ono što se privatnom ne isplati. Sprega privatnog i javnog pogoduje korupciji. **Pokloni „zahvale“ pacijenata zdravstvenom osoblju** moraju se najstrože zabraniti i tretirati kao oblik korupcije, baš kao što je to u svim uređenim zapadnim zemljama. Potrebno je spriječiti spregu liječnika s farmaceutskom industrijom i s nabavljačima opreme. **Zdravstveni sustav mora se stabilno financirati.** Zato su neprihvatljivi prijedlozi o smanjenju stope doprinosa za zdravstvo iz dohotka. Takvo smanjenje put je za postepeno prebacivanje troškova zdravstva na pacijente. Nikakvi drugi porezi to neće moći nadoknaditi.

GLEDIŠTA STRANAKA

1. Program **Kukuriku-SDP-a** za zdravstvo u najvećoj mjeri odgovara našim gledištima. Namjeravaju oslabiti i jasnije regulirati poziciju privatnog sektora, ali ne namjeravaju odvojiti javno od privatnog u zdravstvu. Međutim, oni su lansirali i opasnu ideju o smanjenju zdravstvenih doprinosa, što je posljedica utjecaja njihovih liberalnih članova (Linić i Čačić na planu porezne politike).
2. **HDZ-ov** program je solidno razrađen i u stanovitoj mjeri odgovara našim namjerama, npr. proširenje lijekova na listi A za onkološke bolesti, ali ne problematizira odvajanje javnog i privatnog. HDZ jedini nudi neke planove oko rješavanja problema nedostatka zdravstvenog osoblja.
3. **Laburisti** pak namjeravaju spriječiti potpunu privatizaciju primarne zdravstvene zaštite ograničavanjem koncesija, jačati javno zdravstvo putem domova zdravlja i ukinuti nelojalnu konkurenciju javnom sustavu od strane privatnih ustanova. Jedini su koji tretiraju problem poklona i korupcije na relaciji pacijenti - zdravstveno osoblje. Nedostaje im razrađeniji program.
4. **Hrvatska ekonomska inicijativa (HEI)** Ljube Jurčića nedvosmisleno zastupa ideju besplatnog zdravstva. Šturi program razlog je da ih nismo visoko rangirali.
5. **HSL** ima program za zdravstvo koji nije na našem tragu (naglasak na ekonomskim aspektima sustava, privatnom sektoru i troškovnim racionalizacijama na štetu osiguranika).

Tema 6: DOSTUPNOST PRAVDE I SUDOVANJA

POLAZIŠTA SINDIKATA.

Visina troškova sudovanja uopće nije važna našim članovima – sve dok zbog nečega ne završe na sudu. Tek tada ljudi shvate koliko je nemoguće običnom čovjeku tražiti i ishoditi svoju pravdu. **Javnobilježničke pristojbe** su neprimjereno skupe, a **odvjetničke tarife** neizdrživo visoke, pogotovo u imovinskim sporovima oko nekretnina i oko nepoštivanja sklopljenih ugovora (naknade štete).

Sindikati godinama vode bitku za regulaciju odvjetničkih troškova kako bi pravda bila dostupna svakom građaninu. Uspjeli su odvjetničkoj komori oduzeti monopol na određivanje tarifa, tako da ministar pravosuđa daje suglasnost na prijedlog Komore. Tražimo da suglasnost daju korisnici usluge i da se odredi maksimalna tarifa (zaštita klijenta) i minimalna (zaštita od neloyalne konkurencije).

Drugi važan problem je **sporost sudova** koji nastaje uslijed zloupotrebe procesnih ovlaštenja stranaka u sporu, što je posljedica nesklonosti sudaca da takvu nedisciplinu sankcioniraju.

Založili smo se za **radne sudove** i to smo nakon 20 godina zahtijevanja napokon uspjeli ostvariti, i to djelomično sa sadašnjom Vladom.

Potrebna je reforma iskompromitiranog **Ustavnog suda**. Je li nešto ustavno ili nije sada u tome pretjeranu ulogu imaju suci Ustavnog suda, a ne tekst Ustava. Potrebno je onemogućiti ekstenzivne interpretacije koje mu daju ulogu političkog subjekta prvoga reda. Potrebno je omogućiti reviziju njegovih odluka što sada nije moguće niti u slučaju kada se radi o očito pogrešnoj odluci.¹ Ne treba isključiti niti privremeno ukidanje Ustavnog suda radi njegove temeljite katarze - i personalne, moralne i metodološke.

¹ Nekoliko je skandaloznih odluka Ustavnog suda koje su sve krajnje politički ili ideološki tendenciozne i na upitnoj stručnoj razini. Primjeri: skandal s odlukom o zabrani referendumu nakon prikupljenih 717 tisuća potpisa; ukidanje zabrane rada nedjeljom, ukidanje doprinosa solidarnosti koji je izjednačavao prava i obaveze člana i nečlana, u svijetu nezapamćene interpretacije autonomije sveučilišta kojom je spriječio modernizaciju hrvatskih sveučilišta, odluke o zabrani dodatnog oporezivanja imovine koja nije u upotrebi, itd. itd. Ovakav ustavni sud prepreka je razvoju Hrvatske.

Zagreb, studeni 2011.

GLEDIŠTA STRANAKA

Mana je svih programa iz područja pravosuđa da skoro ništa ne govore o smanjenju odvjetničkih i javnobilježničkih tarifa. Jedino **Laburisti** kažu da treba uspostaviti pravedne cjenike bilježničkih i odvjetničkih usluga, ali samo u radnim sporovima. No, baš u radnim sporovima taj problem ne postoji već je on naglašen u vlasničko pravnim odnosima (što je problem svakog čovjeka) i u sporovima oko neispunjenja ugovornih obveza. Znamo da se SDP svojevremeno zalagao za tržišna načela u određenju ove cijene što nije socijalno-demokratski pristup, već liberalni.

1. **Kukuriku-SDP** je najbolje i najdetaljnije izradio mjere koje je potrebno provesti da bi pravosuđe postalo brže, efikasnije i pravednije. Borbu protiv korupcije, radi neovisnosti pravosuđa i vladavine prava, razrađuju kao niz specifičnih mjera. Zalažu se za ukidanje postupanja po diskrecijskoj ocjeni pogotovo u državnim tijelima i jedinicama lokalne samouprave, mijenjanje procesnih pravila kako bi disciplinirali stranke i svjedoke i u tom smislu jačanje autoriteta sudaca, efikasniju dostavu sudskih spisa (što mnoge procese odugovlači) i stalnost sudačke funkcije samo za najbolje suce. Njihov program detektira najviše problema koji su uzrok današnjem lošem pravosuđu.

2. **HDZ** primjećuje više manje iste probleme te naglašava npr. zalaganje za jačanje uloge pučkog pravobranitelja (što traži i **Lesar**), ali mjere su im slabije razrađene ili nerazrađene.

3. **Laburisti** jedini govore o reformi Ustavnog suda, napominjući da ulogu tog suda, način biranja sudaca i djelokrug njegovog rada treba revidirati i radikalno odmaknuti od politike. Druge stranke ne problematiziraju Ustavni sud niti tu nude rješenja, iako su iz SDP-a javno višekratno i na široko kritizirali Ustavni sud, pogotovo u odluci o referendumu.

4. **HSLs** bi promijenio financiranje pravosuđa, država će financirati infrastrukturu, a suci će se plaćati iz sudskih pristojbi. To je ultraliberalan stav potpuno neprimjeren našim okolnostima.

5. Nismo našli stajališta **HEI** (Jurčić) o pravosuđu.

MATICA HRVATSKIH SINDIKATA:

- ◆ Sindikat hrvatskih učitelja
- ◆ Sindikat zaposlenih u pravosuđu
- ◆ Sindikat odgoja i obrazovanja Hrvatske

- ◆ Sindikat radnika EX Dubrovačke banke
- ◆ Nezavisni sindikat pravosudne policije RH
- ◆ Nezavisni sindikat bibliotečnih djelatnika Hrvatske

- ◆ Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja
- ◆ Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama Hrvatske
- ◆ Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara i medicinskih tehničara
- ◆ Sindikat radnika, sporta i rekreacije u hrvatskom mirovinskom osiguranju